

METANOL

JEDEN PANÁK – OSLEPNETE
DVA – ZEMŘETE

Metanol

Zločin a trest – dvě tváře metanolové aféry roku 2012. Dvoudílný televizní film inspirovaný osudy distributorů jedovatého alkoholu a jejich obětí. Příběh pátrání zlínských policejních vyšetřovatelů a státních zástupců, odhalujících pravidla obchodu založeného na bídě. Na bídě těch, které pachatelé často osobně znali.

1. film – Tekutá smrt

Ruda dělá ve firmě na výrobu ostříkovačů a hrozí mu vyhazov. O to víc potřebuje zaujmout kšeftaře Malotu nápadem, jak rekordně srazit cenu lihové směsi, kterou pod rukou prodají... Uklízečka Iveta má trable s mámou. Levný alkohol ze stánku za rohem jim nabízí chvilkovou úlevu od každodenních problémů...

2. film – 10 000 litrů

Kapitán Hálek si potrpí na svůj klid, ale je pověřen vyšetřováním kauzy s největším počtem obětí a obviněných od roku 1989. Jak rychle dokážou s drsným kolegou Zakopalem najít vraha v podobě 10 000 litrů otrávené směsi, aby konečně přestali umírat lidé?

Rozhodnete-li se vyprávět o něčem, co lidé mají stále v povědomí, co se mnohých dotklo profesně, osobně, a někdy drasticky citelně, musíte k tomu mít dobrý důvod a dobrou přípravu. Začali jsme tedy od přípravy. Lenka Szántó se několik měsíců věnovala rešerši z dostupných zdrojů. A rešerše nám dala pádný důvod i konzultanty z řad Police ČR, státního zastupitelství, médií, lékařů. Dvoudílný televizní film Metanol je příběhem zkázonosné lidské hamižnosti, ale také příběhem schopnosti se semknout a stůj co stůj zabránit dalším škodám.

Michal Reitler,
kreativní producent

Tereza Kopáčová: Vůbec jsem netušila, jak velká byla ta malá lidská blbost, co dokázala způsobit šílenou kauzu

Co jste dělala v září 2012, když aféra vypukla, a jak jste ji vnímala?

Točili jsme tenkrát pro Českou televizi první řadu Nevinných lží a doma jsem měla dvouleté dítě, na nic jiného už nebyl čas a tvrdý alkohol jsem nepila. Takže mi zprávy do hlavy ani prohibice do života moc nezasáhly. Napadlo mne tenkrát jen: mohlo by se to stát i jinde, nebo je to pro nás typické, protože jsme národ, který hodně pije, hodně falšuje a v nic nevěří – kromě peněz? Nestihla jsem ani pokus o odpověď a taky mi tenkrát nedošlo, že je to velké téma. Naštěstí to došlo scenáristce Lence Szántó.

Co dělá z kauzy Metanol látku pro filmový příběh?

Vyklenuté drama boje dobra se zlem, o to silnější, že je reálné. A v nadstavbě právě ty otázky, na které jsem si tenkrát neodpověděla. A taky že jedna malá lidská blbost dokáže způsobit šílenou kauzu. Ale i jiný typický rys naší povahy – že v opravdu vážných chvílích jsme schopni velkých výkonů a spolupráce. Někteří tak nějak samozřejmě.

Je to větší zodpovědnost točit podle skutečných událostí?

Je, mnohem. Dávali jsme pozor, abychom se přes nutnou filmovou licenci a dramatičtí nedopustili nějakých nepřesností, opomenutí nebo zranění. Podle skutečné události navíc znamená, že jsou lidé, kteří velmi přesně znají dílčí část příběhu. Takových lidí může být hodně a v případě kauzy Metanol tisíce. Chtěli jsme být důvěryhodní i pro ty, kteří jsou znalí.

Když jste do kauzy pronikala hlouběji, co Vás nejvíce zaskočilo, překvapilo, naštvalo?

Vůbec jsem netušila, jak velká byla ta malá lidská blbost, co dokázala způsobit šílenou kauzu. A za jak malý zisk se to celé muselo stát. Nechci říct, že bych chápala, kdyby šlo o miliony, ale disproporce mezi příčinou a následky je v případě kauzy Metanol opravdu zarážející a... taková smutně česká. Na druhou stranu člověka naplní radostí a nadějí výkony policistů ve všech dotčených krajích nebo třeba i to, jak se okamžitě a bezpodmínečně zapojily všechny složky systému – od celníků přes hasiče až po „holky z Frenštátu“ (to už používám policejní hantýrku pro specializované laborantky). Systém zafungoval, aby chránil zdraví a životy.

Je to největší proces u nás. Obviněno bylo na 70 osob, kolika z nich se film více věnuje?

Nejen obviněné, ale i oběti, a dokonce i ty, kteří vyšetřovali a nakonec za značných osobních obětí úspěšně vyšetřili, jsme museli zhusťt a personifikovat v mnohem menším počtu postav. V reálném obsazení celé kauzy by se divák neměl šanci zorientovat na ploše dvou filmů. Mimochodem i po velkém zhuštění mají ty dva filmy asi 70 postav a já jsem měla problém se zorientovat i na place. Občas se mi stalo, že přišel herec na scénu a já musela přiznat: Promiňte, já zapomněla, koho vy vlastně hraje? Což bych asi neměla přiznávat.

Jak jste přistupovala k obsazení? Přece jen, Lukáš Vaculík (alespoň donedávna) nebyl první volbou pro „záporáka“...

Chtěli jsme být autentičtí, takže záměr byl obsadit neznámé nebo méně známé herce. Přesto mi Lukáš Vaculík do role distributora tekuté smrti naskočil intuitivně jako první. Hraje svůj protipól: mlčenlivého, rozvážného, vlastní volbou nevýrazného obchodníka. Měl zakázáno všechno, co by připomínalo Vaculíka tak, jak ho známe. Až jsme ho dostali do lehké schizofrenie. I těch pár dalších známých tváří se objeví v jiných podobách a polohách, než je pro ně obvyklé. Jinak jsme se hodně snažili obsazovat herce ze Zlína a Ostravy, a dařilo se.

Když jste na režii Metanolu kývla, co bylo Vaším cílem? Jaký film jste chtěla natočit, s jakým poselstvím?

Jak kývla? Já si to musela vydupat! Ohromila mne už rozsáhlá rešerše se všemi živočišnými detaily. Mimochodem většinu z nich jsme nakonec právě s ohledem na reálné postavy nemohli použít. Chtěla jsem natočit film o tom, že když jsou peníze hlavním měřítkem úspěchu, což je myslím náš velký problém, může to dopadnout i takhle hrozně... A taky mne moc lákalo, že bych si zkusila jiný žánr a takovou klučičí věc...

Máte v daném žánru nějaké referenční vzory, kterým jste se chtěla přiblížit nebo se jimi nechala inspirovat?

Pouštěli jsme si různé filmy (jestli mám být konkrétní, tak kromě různých kriminálních seriálů třeba Spotlight, Sázku na nejistotu nebo i Nelítostný souboj) s vědomím, že potřebujeme rychle vyprávět informačně dost zahuštěný scénář, pracovat s hod-

ně postavami, ve kterých je nutno rychle se zorientovat a přitom nerezignovat na osobní motivace jednotlivých postav příběhu. Ale když jsem pak na place, v českých podmínkách, v českém světle (to není metafora, prostě je jiné než ve Skandinávii nebo Kalifornii) a v tom čase, který na natáčení mám, nebo spíš nemám, stejně jedu specificky po svém tak, aby se to vůbec dalo zvládnout odvyprávět. Výsledek je myslím... velmi český. Zpočátku mi to bylo trochu líto, ale dneska už bych skoro řekla, že je to dobře.

Ve své předchozí práci jste velmi často pracovala se ženskými tématy. Metanol je pak výrazně „klučičí příběh“, jak jste jej sama charakterizovala. Za scénářem i režii ale stojí ženy. Napsal by to chlap jinak? Režíroval by to chlap jinak?

Tak to asi bude muset posoudit kritik či divák, já to neumím. A dělení na ženská a mužská témata jsem do té doby nerada slyšela, až jsem se sama překvapila, když jsem mluvila o klučičím příběhu, se kterým nemám zkušenosti. Ale myslím, že zrovna já a Lenka Szántó nejsme úplně typické představitelky něžného pokolení. Navíc nás jistili muži, které velmi ctíme – šéf tvůrčí skupiny Michal Reitler, dramaturg Matěj Podzimek, kameraman Pavel Berkovič. Jestli je v Metanolu něco ženského, pak bych ráda, aby to byla výhradně empatie a respekt k životu i práci jiných. Ve scénáři, při natáčení i v tom reálném příběhu.

Lenka Szántó: Že to všechno způsobila hloupost a hamižnost, je jen částečná úleva

Asi nejvíce se bude v souvislosti s filmem řešit autenticita a věrohodnost. Z čeho jste při psaní scénáře vycházela?

Rešerše ke scénáři mi trvaly skoro rok. Zpočátku jsem vycházela z veřejných zdrojů, archivních článků v médiích a hlavně z rozsudků nad dvěma hlavními větvemi distributorů pančovaného alkoholu. Například rozsudek nad trojicí hlavních pachatelů a jejich nejbližšími spolupracovníky má více než sto stran a v jeho odůvodnění je velmi přesně popsáno, jak kde a proč byl metanol do etanolu přimíchán a kam distribuován. Tyhle rešerše mi pomohly se ve spleť kauze zorientovat, takže jsem pak byla připravená klást otázky lidem, kteří kauzu vyšetřovali nebo se stali její obětí. Ti všichni mi pomohli mozaiku příběhu doskládat. Ve scénáři jsme pak samozřejmě museli řadu věcí vynechat, zkrátit či pozměnit, ale je tam velmi málo momentů, které bychom si úplně vymysleli. Budou-li se diváci snažit uhádnout, které motivy jsou ve filmu podle skutečnosti a které jsou pozměněné, dám jim náповědu. Ty nejšílenější, nejneuvěřitelnější, nejsměšnější nebo nejhloupější věci ve filmu jsou vždycky podle pravdy.

Jak jste kauzu Metanol vnímala v jejím průběhu, v reálném čase? Vzpomenete si na své tehdejší pocity?

Vzpomínám si, jak jsem se bála, že to někdo udělal schválně. Že by v naší zemi byla taková zrůda, která by zavinila smrt tolika lidí ze svého rozhodnutí a v klidu to pozorovala. Že se nakonec ukázalo, že to způsobila hloupost a hamižnost, je sice úleva jen částečná, ale přeci jen úleva.

Kauzou jste se zabývala do velké hloubky. Je něco, co Vás při přípravě scénáře šokovalo nebo překvapilo?

Nemohla jsem uvěřit, když jsem si přečetla, že dva z pachatelů se snažili alkohol s metanolem prodat i po konci prohibice, ačkoli už velmi dobře věděli, že i jejich lahve jsou s metanolem a mohou zabít. Normálně si opatřili nové kolkky, zfalšovali certifikáty o původu lihu a vyjednávali s odběratelem, který jim slíbil dostat alkohol do maloobchodní sítě. Kdyby se jim to povedlo, umřou tisíce. Už předtím jsem si kladla otázku, proč se nikdo z pachatelů nesnažil distribuci alkoholu zastavit, když zjistil, že je nebezpečný. Ale vidět důkazy o tom, že to někdo šíří s plným vědomím toho, že další lidé mohou umřít, to pro mě byl šok.

Co se do scénáře nevešlo a z jakých důvodů?

Do scénáře se nevešlo asi devět desetin celé kauzy. Ve chvíli, kdy máte 50 mrtvých, 140 poškozených a 80 obviněných, nemůžete vyprávět příběh každého z nich. Stejně je to i s policisty, hasiči, hygieniky, lékaři – všemi lidmi, kteří velmi tvrdě pracovali na tom, aby se postup otrav zastavil. Metanol se rozlil po celé zemi, ohrožení bylo reálné pro nás všechny. Snažili jsme se s Matějem Podzimkem, abychom do obou dílů Metanolu dostali skutečných příběhů co nejvíce, ale v jednu chvíli jsme si museli říct, že to nejde, že naopak musíme podstatně zkracovat a zjednodušovat, aby se na film vůbec dalo dívat.

Jako novinářka nutně musíte s informacemi pracovat jinak než „standardní“ scenáristka. Vnímáte to jako svou výhodu, nebo naopak omezení?

Já vlastně nevím, jak pracují s informacemi „standardní“ scenáristé. Myslím, že moc jiné to nebude. Každý dělá rešerše, každý se nejdřív snaží pochopit téma, o kterém chce

psát. Já ověřuju a rešeršuju úplně všechno, i věci, na kterých z hlediska tématu filmu vůbec nezáleží. Někdy mě to strašně zpomaluje. Ve filmu třeba Lukáš Vaculík krmí kapry ve svém domácím rybníčku. Když jsem tu scénu psala, strávila jsem dvě hodiny na rybářských serverech, aby nakonec Lukáš svému filmovému synovi řekl větu: „Dej jim dvě lopatky z bílého pytle, a jakmile bude mít voda pod osm stupňů, tak už je nekrm.“ Neumím tyhle věci hodit za hlavu a napsat něco jen tak od boku, strašně mě znervózňuje myšlenka, že se na to podívá nějaký rybář a pozná, že jsem to odflákla. Naopak se cítím jistě, když vím, že si můžu stát za tím, co která postava říká a proč.

Doznal scénář nějakých změn v momentě, kdy se dostal k Tereze Kopáčové? Měla nějaké zásadní připomínky?

Tereza byla u projektu téměř od začátku, četla všechno od mých rešerší přes první návrhy scénosledů po několik variant scénářů. Myslím, že její nejčastější připomínky byly „Moc složité.“, „Furt tomu nerozumím.“, „Kdo je zase tenhle člověk? Je jich tam moc.“ Výsledná varianta scénáře je výsledek práce celého týmu: Matěje Podzimka, Michala Reitlera i Terezy Kopáčové. Jakmile jsme se shodli my čtyři, což trvalo dva roky, už se pak scénář neměnil.

Tereza Kopáčová Metanol označila jako „klukovský příběh“, nicméně jej napsala žena a režírovala taky žena. Je v něčem ženský pohled na tuto kauzu výjimečný? Jinými slovy: napsal by to chlap jinak? Režíroval by to chlap jinak? Jak?

Nemyslím si. Možná je tam jedna scéna mezi Kristýnou Podzimkovou a Veronikou Freimanovou – taková typická scénka, kdy

si matka s dcerou navzájem lezou na nervy – to je možná moment, který muži neznají tak do hloubky. O všem ostatním si myslím, že by to muž natočil či napsal podobně. „Klukovský“ je ten příběh, protože ho spáchali muži a vyšetřovali muži, nicméně to nám, dvěma blondýnám, nebránilo v tom, abychom ten příběh pochopily a dokázaly vyprávět.

Mluvila jste Tereze do obsazení?

Konzultovala je s Vámi?

Mluvit jí do něčeho bych si nedovolila. Ale ano – o hlavních postavách jsme se opět radili v týmu. Já jsem nejvíc nesouhlasila s obsazením Lukáše Vaculíka, chtěla jsem tu postavu ošklivou – ne fešáka. Tereza si stála na svém, že Lukáš je herec, na jehož výkonu mohou oba díly stát. A měla pravdu. Tisíckrát jsem se všem omluvila, že jsem tuhle její volbu podkopávala. Lukáš Vaculík exceluje.

Matěj Podzimek: Metanol je o alibismu v nás, který vede ke smrtící bezohlednosti

Vedle Metanolu jste se, téměř souběžně, podílel i na scénáři Dukly 61.

Jak se zvýší odpovědnost scenáristy za svěřenou látku, jedná-li se o zpracování skutečných událostí?

Odpovědnost je základním východiskem obou filmů. Novinářská zkušenost Lenky Szántó i Jakuba Režného a producentská bravura Michala Reitlera vedly k rozsáhlým rešerším, díky kterým jsou Metanol i Dukla po faktické stránce výjimečně připraveny. Proto jsme si, pokud jde o konkrétní postavy, mohli dovolit odpovědnou fabulaci, jež bere ohled na všechny, kterých se události přímo dotkly.

Co z té šílené kauzy dělá filmový příběh?

Pojmenování a uplatnění motivací jejích akterů. Nelíčíme jen jak, ale hlavně proč se to celé stalo. Řetězec těch příčin na více společenských úrovních zároveň vytvořil takové napětí, že stačil jediný člověk, aby otřásl vším. A tím vším myslím zdánlivě nesouvisející osudy, které se postupně protály v síť, v příběh.

Jaké poselství nebo sdělení podle Vás film nese?

Zprvu zprávu o alibismu v nás, který vede ke smrtící bezohlednosti. Zadruhé důkaz, že často zpochybňované bezpečnostní složky státu dokážou v případech ohrožení obyvatelstva reagovat a kooperovat správně. Tak, že zachrání tisíce životů.

Lenka Szántó říká, že jste společně s Michalem a Terezou nad scénářem debatovali dva roky. Jak tato diskuse probíhala a jak lze dojít k nějakému konsensu u příběhu s tolika postavami, hybateli děje a tolika popsány stranami rozsudků?

Podstatné bylo shodnout se na třech okruzích, totiž pachatelích, poškozených a vyšetřovatelích. Vybrat si jejich reprezentanty, ty sledovat a rozumět jim. A s kolegy nad tím opakovaně zjišťovat, jak skvělé může být, když má pravdu někdo jiný než vy.

Mluvil jste Tereze do obsazení?

Co jste říkal na Vaculíka v hlavní roli „záporáka“?

Tereza Kopáčová je velkorysost sama. I co se debat ohledně obsazení týká. A Lukáš Vaculík ukázal, jak moc se vyplatí, když dobrého herce „pustíte“ na jeho protiklad.

Jak jste samotnou kauzu vnímal v reálném čase, když se děla?

Hrozil se a domýšlel si, co je za tím. A mýlil se.

Lukáš Vaculík: Každá špatnost se může opakovat. Pokud přinese dost peněz

Co pro Vás bylo rozhodující pro to, abyste přijal nabídku zahrát si hlavní roli v Metanolu?

Velmi se mi líbil scénář, a to hlavně kvůli tomu, že je založen na skutečnosti. Nevznikal tak, že někdo dostane nápad a snaží se ho zatraktivnit. Autoři scénáře o tom případu vědí snad úplně všechno. Dokonce, i když jsem se zeptal, kdo, kdy a kolik litrů kam převezl, tak znali odpověď. Dalším důvodem pro mě byla režisérka Tereza Kopáčová, se kterou jsem pracoval již v minulosti, a byla to příjemná zkušenost. Je to typ osobnosti, které jako herec věřím.

Pamatujete si, jak jste vnímal tu aféru, když reálně probíhala?

Kupodivu jsem byl docela v pohodě, protože mě už se to netýkalo, už dávno jsem žádný alkohol nepil. Takže jsem neměl strach, že si dám někde panáka a pak to se mnou sekne nebo že oslepnu. Akorát jsem měl vždycky špatný pocit, když v divadle někdo z kolegů přišel a oznámil, že někde dostal úžasnou slivovici, která byla samozřejmě pálená někde na Moravě a byla bez kolku. Všichni si dali po panáku a já měl strach, abychom se v divadle vůbec za týden všichni sešli a mohli hrát další reprízu. Víím, že v té době fungovala i nějaká částečná prohibice a nesměl se nalívat tvrdý alkohol. Jak ale říkám, mě to úplně minulo, protože jsem už několik let abstinoval.

Sledoval jste, jak probíhalo vyšetřování? Přece jen to byla největší justiční kauza novodobých dějin u nás...

Sledoval a myslel jsem si, že jsem o případu věděl docela dost. Základní princip jsem chápal. Co jsem samozřejmě ale neznal, byly jednotlivé osudy lidí, jak se k tomu vlastně

dostali, co je motivovalo. To byly věci, které mě fascinovaly a zarazily, když jsem se o nich dozvěděl při práci na Metanolu.

Co myslíte, že celou aféru spustilo?

Když to řeknu laicky, tak to byla touha jednoho člověka vydělat peníze. Ten se pak rozhodl fušovat do řemesla někomu, kdo v prodeji nekolkovaného alkoholu jel ve velkém, a který kdyby věděl, k čemu to všechno povede, tak by tomu dotyčnému raději dal peníze rovnou, aby tomu zabránil. Takže se dá říct, že taková banalita vedla ke strašnému neštěstí.

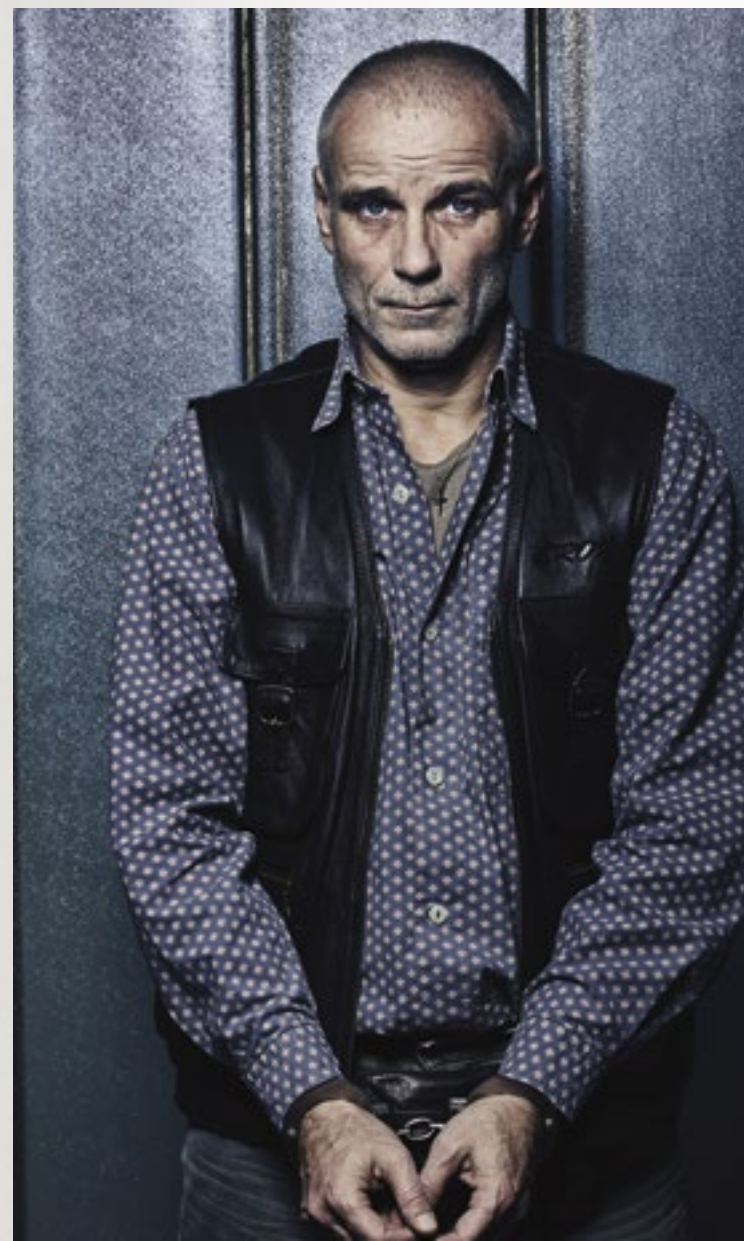
Setkal jste se s vyšetřovateli případu, kteří Vám byli k dispozici během natáčení?

Ano, jeden z nich na mě působil dojmem, že jsem mu řekl: „Teda vám bych rozhodně lhát nechtěl.“ Pro celý tým kriminalistů, kteří na případu pracovali, to muselo být hrozné období plné stresu. Protože v té době skutečně umírali lidé a bylo potřeba jednat, zjistit, najít a odhalit. Myslím si, že ti chlapi si prožili mnoho bezesných týdnů a tlak na ně musel být z mnoha stran enormní. Ze scénáře jsem pochopil, že kdo to míchá, a kde se zjistilo docela brzo. Hrozný problém – a to nejdůležitější – bylo najít, kam se všude ta směs dostala, a předejít tak dalším ztrátám na zdraví a životech. Myslím si, že obvinění v tomto příliš nespouli, alespoň do určité doby ne.

Natáčeli jste na místech přímo spojených s případem, jak to na Vás působilo?

Tady v Praze nám to všem připadalo, že se to děje někde jinde a že se nás to vlastně netýká. Ale když jsme natáčeli ve Zlíně, zjistil jsem, že skoro každý, koho tam potkáte, ať je to prodávka, nebo nějaký hospodský, nebo i náhodný kolemjdoucí, má na ten pří-

pad nějakou osobní vazbu. Buď to potkalo kamaráda, známého, nebo přímo někoho z rodiny. Někteří znali pachatele, co to míchali nebo prodávali. Docela mě zarazila jedna příhoda, co se mi stala při natáčení. Měli jsme pauzu a šel kolem nějaký člověk, který mi řekl: „To máte blbě, to Ferrari tady opravdu jezdilo, ale nikdy ne přední branou, vždycky zadem.“ Já jsem na to opáčil: „Jak to víš?“ A on odpověděl: „Já jsem tady dělal

v téhle fabrice.“ Zkrátka celý ten kraj je s tím případem doslova propojený.

Celá metanolová aféra je docela „čerstvou“ záležitostí, uběhlo od ní teprve pět let.

Lze vůbec kauzu vnímat s odstupem a nutnou licencí filmového příběhu?

V Metanolu se objeví spousta faktů. Já mám pocit, že autoři byli snad u každého soudního stání. Proto se tento dvojfilm také dal dohromady. Věřím, že je velmi důležité některé věci připomínat a poukazovat na ně, aby nezapadly. Protože pak je větší pravděpodobnost, že se nebudou opakovat.

Je podle Vás taková možnost?

Že by se podobná kauza stala znovu?

Bohužel ano. Každá špatnost se může opakovat. Hlavně když může přinést spoustu peněz. Všeho, na čem se dá zbohatnout, se někdo ve finále chytí. A koneckonců na Moravě pálí alkohol kdekdo. Problém byl, že se toho konkrétně chytil někdo, kdo tomu vůbec nerozuměl.

Je to vlastně takový testosteronový příběh, který ale napsala Lenka Szántó a režírovala Tereza Kopáčová. Vnímal jste při práci nějaký výrazně ženský prvek?

Je fakt, že ony do toho přinesly takový ženský element, jak scénářistický, tak režijní. A navíc komunikovat s nimi bylo milejší než s našťvaným šedesátiletým režisérem a ještě našťvanějším osmdesátiletým autorem. K Tereze jsem si vypěstoval téměř absolutní důvěru v to, že má schopnost věci pojmenovávat a poznat, co je dobré a co ne. Dokáže také přijít s věcmi, které mě, jako herce, kolikrát ani nenapadnou. A takovou důvěru k režisérovi si teď už nevybudovávám tak často.

David Máj: Metanol je věrně zrekonstruovaný napínavý příběh

Koho v Metanolu hrajete?

Moje postava je Ruda Fulín, milující manžel a otec, hlavní míchač, vrah a blb.

Lze se vůbec s takovou postavou nějak sžít?

Tak určitě, snažil jsem se, snad se to povedlo.

Čím Vás námět dvojfilmu zaujal?

Asi u nás není nikdo, kdo by o metanolové aféře nevěděl, je to silné téma a zajímavě zpracované, takže to nebylo těžké rozhodování.

Dával jste si pozor, jaký alkohol pijete v době, kdy aféra probíhala?

Jaká opatření jste zvolil?

To si dávám vždycky, měl by to být dobře vyzrálý rum a jako opatření jsem zvolil myslím Brugal.

Dokážete si představit situaci, ve které se ocitla Vaše postava v momentě, kdy začali umírat první lidé?

Totální popření, vytěsnění, pak asi čirá hrůza.

Studoval jste případ nebo nějaký jiný materiál při přípravě na tuto roli? Zjistil jste něco překvapujícího?

Nějaký všeobecný náhled na věc jsem měl. Opět mě ale překvapila nekonečnost lidské blbosti.

Jaké pro Vás bylo natáčet na místech spojených se skutečným případem?

Zlínsko je krásný kraj, takže se mi to líbilo.

Čím podle Vás může Metanol diváky zaujmout?

Myslím, že to bude dost věrně zrekonstruovaný napínavý příběh.

Kristýna Podzimeková: Nejvíc mě zarazilo omezené uvažování pachatelů

Jaká je Vaše filmová Iveta?

Je to obyčejná ženská, rodina je pro ni základ. Vede běžný všední život – práce, nákup, večeře, práce. A pak se na stáncích objeví Metanol!

Byla Vám tato role něčím blízká?

Od prvního přečtení scénáře jsem ji měla pod kůží. Rozuměla jsem každému slovu, každému jednání. Jako bych ji znala. Sžívala jsem se s ní tedy poměrně snadno a přirozeně.

Co pro Vás bylo rozhodující pro přijetí nabídky zahrát si v Metanolu?

Je to kauza, kterou si všichni živě pamatujeme, ale už málokdo dokáže říct, jak to vlastně bylo. Scénář Lenky Szántó odkrývá okolnosti vzniku smrtící látky. A taky pro mě hrálo roli, že tým okolo producenta Michala Reitlera je zárukou poctivé práce.

Dávala jste si pozor, jaký alkohol pijete v době, kdy aféra probíhala?

Pití tvrdého alkoholu pro mě není nic zásadního. Zkrátka jsem ho v té době vůbec nepila. Ale pocházím z Valašska, studovala jsem v Ostravě, měla jsem proto spíš nepříjemný pocit, že by se to mohlo dotknout někoho blízkého, známého. Pančovaný alkohol byl totiž na Moravě v té době naprostý standard, netýkal se jen sociálních případů, kupoval ho kdekdo. A proč taky ne? Nikdo nepředpokládal, že by se něco takového mohlo stát.

Jaká byla spolupráce s Terezou Kopáčovou?

Tereza je výjimečná svým klidem na place. Ona by to asi popřela, v tom případě je její maskování stresu dokonalé. Díky tomu jsem měla prostor ke koncentraci. Při zpětném hodnocení své práce jsem

si uvědomila, že právě soustředění a klid byly pro mě zásadní, abych mohla ztvárnit svou postavu

Připravovala jste se nějak speciálně na roli? A zjistila jste něco opravdu překvapujícího?

Samozřejmě. Co lze najít na internetu, to jsem přečetla. Až šokující pro mě bylo, že kriminalisté za minutu dvanáct objevili várku, která by šla do široké distribuce. A pak jsem taky ocenila nasazení vyšetřujících složek. Kriminalisté během těch kritických dní prakticky nespali. A co mě nejvíc zarazilo, bylo omezené uvažování pachatelů. Řečeno korektně.

Natáčeli jste na místech, kde se celá ta kauza skutečně odehrávala.

Je to pro herce snazší, nebo naopak?

Líbilo se mi hlavně to, že se točilo na Moravě, tedy doma. Speciální to jistě bylo. Kdy se vám stane, že točíte hraný film a potkáte lidi, kteří vám řeknou: „Jó, toho jsem znala. Chodil si k nám pro vajíčka.“? Ale tohle znám spíš od štábu, moje scény se až tak na Moravě netočily.

Na co byste nalákala diváky Metanolu?

Víte, co je nejlepší? Že tenhle projekt vůbec reklamu nepotřebuje. Přesto, až si budete při nějakých scénách Metanolu říkat „Tohle se nemohlo stát – to je přitažené za vlasy, to si museli ti filmaři vymyslet...“ – tak věřte, že si to nikdo nevymyslel. Že se to fakt stalo. A bylo to docela nedávno a docela blízko nás všech.

Martin Finger: Hrát kriminalisty je plnění mých snů

Koho v Metanolu hrajete?

Jednoho ze dvou hlavních vyšetřovatelů.

Jak jste ke své postavě přistupoval?

Snažil jsem se vpustit do sebe co nejvíce informací a emocí. To druhé se při představě tolika obětí dostavovalo samo. V tom prvním mi mimo jiné pomohlo několik setkání se skutečnými vyšetřovateli, kteří na tom tehdy pracovali.

Setkal jste se s reálným předobrazem Vaší postavy?

Tím předobrazem nebyl absolutně jen jeden konkrétní policista, ale jde spíš o kompilaci vícero kriminalistů, kteří Metanol vyšetřovali. Nicméně nejsilnější inspirací byl ten, se kterým jsem se na natáčení několikrát potkal. Byl jsem z toho vždycky nadšený. Sám jsem kdysi chtěl být kriminalistou a o to víc z toho vyplýval můj zájem o celé to vyšetřování. To setkání jsem bral vždy jako setkání s opravdovým hrdinou.

Čím pro Vás byla role vyšetřovatele zajímavá?

Ta kriminální kauza, která tehdy hýbala celou republikou, ta byla pro mě silným motivem podílet se na tomto projektu. A zaujal mě i samotný scénář.

Dával jste si pozor, jaký alkohol pijete v době, kdy aféra probíhala?

Pár vtípků a narážek na to téma samozřejmě padlo. Nicméně jsem při občasných konzumaci zůstal věrný svým značkám, které v případě nefigurovaly. Doteď se cítím výborně, takže tento slalom nástrah v místech, kde jsme točili a kde se to tenkrát skutečně odehrávalo, jsem projel bez pádu.

Jak se Vám spolupracovalo s režisérkou Terezou Kopáčovou?

Výborně. Celé natáčení se neslo v pracovně pohodovém duchu. Vždycky jsem se tam těšil. Myslím, že jsme si s Terezou rozuměli. Dokázala mě ve vhodný okamžik inspirovat a posunout i do jiných poloh, které mě nenapadly.

Jak jste se na roli připravoval co do faktické stránky? Studoval jste nějaké materiály?

Autorka scénáře Lenka Szántó nebo režisérka Tereza Kopáčová nám o tom dost povídal. Nejrůznějších detailů, které mě udivovaly, bylo hodně. Nad čím mi pořád zůstává rozum stát, je tupost jednoho z těch nejhlavnějších pachatelů, toho, který to celé vymyslel a dopustil, aby tolik lidí zemřelo nebo bylo doživotně zmrzačeno.

Měla pro Vás místa, kde se aféra skutečně odehrávala a kde jste pak i natáčeli, nějakou zvláštní atmosféru?

Mělo to rozhodně silnou atmosféru. Třeba jsme točili v jednom areálu plném skladů. Byli u toho i ti policisté, kteří přímo tam v jednom skladu tenkrát objevili to rozhodující množství otrávené směsi a pohnuli tak s případem hodně dopředu. Rozhodně mi v takové atmosféře to hraní šlo líp, všechno mělo konkrétní kontury, bylo to úplně na dosah.

Čím bude Metanol pro diváky atraktivní?

Většina diváků si tuhle kauzu jistě pamatuje z pozice diváků zpráv a čtenářů novin. Pozval bych je teď na jiný zážitek, při kterém se na tento případ můžou podívat hodně zblízka očima pachatelů, obětí a vyšetřovatelů. A taky je zvů na výbornou kriminálku.

Vasil Fridrich: Všichni v sobě máme intenzivní dojmy z oněch dnů

Kdo je kapitán Hálek, kterého hrajete?

Kpt. Hálek je milující manžel, trpělivý, důsledný, pečlivý profesionál, a nadto ještě majitel buldočí vůle.

Co pro Vás bylo rozhodujícím faktorem se do role pustit?

Myslím, že všichni máme v sobě ještě pořád uložený intenzivní dojem z oněch dnů, kdy tato kauza vyplula napovrch a ovlivňovala dění nejen v naší zemi. Tím chci naznačit, že jen málokterého z Čechů, Moravanů nebo Slezanů nechává toto téma chladným. Z hlediska profesního byl rozhodující skvělý scénář a atraktivně napsaná postava kpt. Hála.

Dával jste si pozor, jaký alkohol pijete v době, kdy aféra probíhala?

Mám za to, že jsme všichni v tom období žili ve strachu nejen o sebe, ale i o všechny vzdálené i blízké, kteří si alespoň občas dají nějakou sklenku. A já mezi takové rozhodně patřím. Proto jsem byl nanejvýš opatrný a domnívám se, že kus té ostražitosti mně zůstal až dodnes. Hlídám si, co piju.

Jak se Vám pracuje s Terezou Kopáčovou?

S Terezou se pracuje radostně. Patří mezi režiséry, kteří přesně vědí, co chtějí, umějí to štábu pregnantně vysvětlit a ještě se nebojí dát najevo, že mají rádi herce. V takovém prostředí se tvoří bez obav a s chutí.

Jaké to bylo, stát se filmovým vyšetřovatelem?

To je splněný sen. Každý kluk si aspoň někdy přeje být hrdinným kriminalistou, který dopadne nějakého padoucha. A bytosti, které se snaží ulovit kpt. Hálek, jsou opravdu mimo-

řádně odpudivé, takže o to větší zadostiučinění je, když se smíte podílet na jejich dostižení.

Studoval jste případ nebo nějaký jiný materiál při přípravě na tuto roli? Zjistil jste něco překvapujícího?

Díky Romanu Málkovi jsme měli dokonalý a autentický vhled do jejich práce, takže nebylo nutné studovat z jiných zdrojů. Stačilo jen s otevřenou pusou zachytávat v pauzách natáčení všechny jejich historky a čerpat ze zkušeností skutečných kriminalistů, kteří se na vyřešení tohoto případu lví měrou podíleli.

Není zvláštní natáčet na místech, kde se kauza skutečně odehrávala?

Natáčení ve Zlíně a okolí bylo výjimečné právě tím, že jsme se ocitali na místech, kde se jednotlivé kroky toho zločinu odehrávaly. Samozřejmě to spoluvytváří mimořádnou atmosféru ve štábu, ale já zejména doufám, že se tento pocit, který jsme zažívali my, přenesou i na diváky u obrazovek.

Na co byste u tohoto projektu nalákal budoucího diváka?

Já sám jsem Metanol ještě neviděl, ale jsem na oba díly mimořádně zvědavý. A chci věřit, že stejně zvědaví jsou a budou i všichni v této zemi. Připomenout si dramatické události oněch dnů a možná i znovu upozornit na to, že člověk má být vždycky obezřetný v tom, co nalezne sobě, svým hostům nebo přátelům, aby si nepřipili na zdraví.

scénář

Lenka Szántó
Matěj Podzimek

režie

Tereza Kopáčová

námět

Lenka Szántó

kamera

Pavel Berkovič

architekt

Pavel Ramplé

střih

Michal Hýka

výtvarnice kostýmů

Petia Krčková

umělecká maskérka

Kateřina Sittová

hudba

David Hlaváč

zvuk

Ivan Horák

Jiří Čermák

Robert Slezák

výkonný producent

Matěj Stehlík

Aleš Týbl

kreativní producent

Michal Reitler

hrají

Lukáš Vaculík

David Máj

Tomáš Bambušek

Kristýna Podzimková Maléřová

Veronika Freimanová

Dušan Sítek

Vladimír Kratina

Martin Finger

Vasil Fridrich

Roman Zach

Barbora Bočková

Tereza Lášková

Jiří Kout

Ondřej Nosálek

a další

Kontakt pro média

Michal Prokeš

Tel.: (+420) 261 137 034

Mob.: (+420) 604 689 633

michal.prokes@ceskatelevize.cz

Fotografie

<ftp://ceskatelevize.cz>

pavel.kral@ceskatelevize.cz

© Česká televize 2018